

Pokrajinska skupštinska odluka o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine

+ **Vidi:**

čl. 5. tač. 8. Pokrajinske skupštinske odluke - 18/2009-1225.

Odluka je objavljena u "Službenom listu APV", br. [8/2003](#), [9/2003](#). Vidi: [čl. 5. tač. 8. Pokrajinske skupštinske odluke - 18/2009-1225](#). Vidi: [Odluku US RS, IU br. 394/2005 - 69/2009-61 i APV, 17/2010-784](#).

I Osnovne odredbe

Član 1.

Ovom odlukom bliže se uređuju pojedina pitanja iz oblasti službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine (u daljem tekstu: Pokrajina) a naročito: način ostvarivanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u radu organa Pokrajine, organa i organizacija jedinica lokalne samouprave, organizacionim jedinicama organa državne uprave, javnih preduzeća, ustanova i službi osnovanih za celu teritoriju Republike Srbije, kao i za područje jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: organi); pravo na upotrebu ličnog imena pripadnika nacionalnih manjina, kao i na izdavanje javnih isprava i drugih isprava koje su od interesa za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana; upotreba jezika u oblasti privrede i usluga, ispisivanje naziva mesta, drugih geografskih naziva, naziva trgova i ulica, naziva organa, organizacija i firmi, objavljivanje javnih poziva, obaveštenja i upozorenja za javnost kao i ispisivanje drugih javnih natpisa; uslovi za uvođenje službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave, podnošenje Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine (u daljem tekstu: Skupština) izveštaja o ostvarivanju prava na službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina kao i druga pitanja.

Ova odluka se ne odnosi na službenu upotrebu jezika nacionalnih manjina pred sudovima, niti se odnosi na vođenje sudskih i upravnih postupaka na jezicima nacionalnih manjina, te odredbama ove odluke se ne menjaju prava pripadnika nacionalnih manjina na upotrebu svog jezika u upravnom sporu, krivičnom, parničnom i drugim sudskim postupcima.

+ **Vidi:**

Ispravku - 9/2003-204.

II Službena upotreba jezika i pisama nacionalnih manjina u radu organa

Član 2.

Pripadnik nacionalne manjine može usmeno i pismeno da se obrati organima iz člana 1. ove odluke na

svom jeziku i pismu koji su na području tog organa u službenoj upotrebi.

Organi iz člana 1. ove odluke, kao punovažne primaju podneske, isprave i druga dokumenta od strane građana koja su sastavljena na jeziku i pismu nacionalnih manjina koja su na području tog organa u službenoj upotrebi.

Ako za to postoji potreba, podnesci, isprave i druga dokumenta iz stava 2. ovog člana prevode se na srpski jezik o trošku organa i prilažu se spisima.

Na prispela pismena koja su sastavljena na jeziku koji je u službenoj upotrebi pored otiska prijemnog štambilja upisaće se odgovarajuća oznaka, koja označava jezik na kojem je pismo napisano.

U zaglavlju pismena, koja su nastala u radu organa iz člana 1. ove odluke na nekom od jezika koji su u službenoj upotrebi, stavlja se adekvatna slovna oznaka, koja označava jezik na kojem je pismo napisano.

Pripadnik nacionalne manjine ima pravo da mu se obezbedi usmeni, odnosno pismeni odgovor na jeziku na kojem se obratio organu.

U slučaju da lice zaposleno u organu, čiji je posao pretežno vezan za rad sa strankama, ne poznaje u dovoljnoj meri jezik nacionalne manjine, organ će o svom trošku obezbediti prevodioca.

Organi iz člana 1. ove odluke u svom aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, propisaće znanje jezika nacionalne manjine u službenoj upotrebi kao uslov za zapošljavanje kod odgovarajućeg broja izvršilaca na radnim mestima na kojima zaposleni rade sa strankama ili vode upravni postupak.

Prilikom utvrđivanja broja izvršilaca iz stava 6. ovog člana uzima se u obzir nacionalni sastav stanovništva i ukupan broj pripadnika određenih nacionalnih manjina prema poslednjem popisu stanovništva na teritoriji organa.

III Upotreba ličnog imena pripadnika nacionalne manjine i izdavanje javnih isprava

Član 3.

Pripadnik nacionalne manjine ima pravo da svoje lično ime i lično ime svoje dece upiše u matične evidencije u izvornom obliku, na pismu i po pravopisu svog jezika.

Ukoliko je u evidencije iz stava 1. ovog člana lično ime pripadnika nacionalne manjine upisano u izvornom obliku, to lično ime će se na isti način upisati i u javne isprave (lične isprave, izvodi iz matičnih knjiga i sl.), koje mu se izdaju, nezavisno od jezika i pisma obrasca javne isprave. Ovim se ne isključuje ispisivanje ličnog imena i na srpskom jeziku i pismu pored imena u izvornom obliku.

Član 4.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, evidencije propisane od strane nadležnih organa vode se i na jeziku nacionalne manjine.

Svedočanstva o stečenom obrazovanju, kad je nastava izvođena na jeziku nacionalne manjine, druge javne isprave, kao i druge isprave koje su od interesa za ostvarivanje zakonom i drugim propisima utvrđenih prava građana, a koje se izdaju na osnovu evidencija iz stava 1. ovog člana na zahtev pripadnika nacionalne manjine, izdaju se i na njegovom jeziku.

Obrasci javnih isprava, kao i obrasci evidencija za potrebe područja na kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, štampaju se dvojezično, na srpskom i na jeziku svake nacionalne manjine čiji je jezik u službenoj upotrebi.

Zaposleni u organu koji izdaje javnu ispravu dužan je da ukaže pripadniku nacionalne manjine na njegovo pravo da traži da mu se javna isprava izda dvojezično - na srpskom jeziku i na jeziku i pismu nacionalne manjine, na dvojezično odštampanom obrascu.

IV Upotreba jezika u oblasti privrede i usluga

Član 5.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, organi iz člana 1. ove odluke koji pružaju i naplaćuju usluge građanima u oblasti elektroprivrede, prodaje prirodnog gasa, komunalnih usluga, pošte i telegrafa, obezbeđuju korisnicima njihovih usluga i proizvoda obrasce računa, razne potvrde i obaveštenja u vezi njihovih usluga, višejezično na srpskom jeziku i na jeziku (jezicima) nacionalnih manjina u službenoj upotrebi.

V Ispisivanje javnih natpisa i naziva

Član 6.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa iz člana 1. ove odluke, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost, i drugi javni natpisi ispisuju se i na jeziku i pravopisu dotične nacionalne manjine prema njenoj tradiciji.

Nazivi iz stava 1. ovog člana ispisuju se posle teksta na srpskom jeziku ispod ili desno od njega, u istom obliku i istom veličinom slova.

Nazivi iz stava 1. ovog člana ispisuju se na jeziku i pismu nacionalne manjine u naselju ili mesnoj zajednici i ako je jezik i pismo nacionalne manjine u službenoj upotrebi samo na delu teritorije jedinice lokalne samouprave.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 9/2003-204.](#)

[Odluku US RS - RS, 69/2010-61. i APV, 17/2010-784.](#)

Član 7.

Tradicionalne nazive gradova, opština i naseljenih mesta na jeziku nacionalne manjine utvrđuje i dostavlja radi objavljivanja nacionalni savet određene nacionalne manjine u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ove odluke.

Ukoliko nacionalni savet određene nacionalne manjine ne utvrdi nazive iz prethodnog stava, nazive će utvrditi Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine, u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, organizacijama nacionalnih manjina i stručnjacima za jezik, za istoriju i za geografiju te nacionalne manjine.

Nazivi utvrđeni u skladu sa stavom 2. ili 3. ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine".

+ **Vidi:**

[Odluku US RS - RS, 69/2010-61. i APV, 17/2010-784.](#)

VI Uslovi za uvođenje službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave

Član 8.

Područje na kom je u službenoj upotrebi jezik nacionalne manjine utvrđuje se statutom jedinice lokalne samouprave.

Statut jedinice lokalne samouprave utvrdiće službenu upotrebu jezika i pisma nacionalne manjine na celoj teritoriji lokalne samouprave ukoliko procenat pripadnika te nacionalne manjine u ukupnom broju

stanovnika na njoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

Kad jezik i pismo nacionalne manjine nije u službenoj upotrebi na celoj teritoriji jedinice lokalne samouprave, jezik i pismo nacionalne manjine će se uvesti u službenu upotrebu u naselju ili mesnoj zajednici na njoj teritoriji ukoliko u tom naselju ili mesnoj zajednici procenat pripadnika određene nacionalne manjine dostiže 25% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

U jedinicama lokalne samouprave, gde procenat pripadnika određene nacionalne manjine ne dostiže 15% prema poslednjem popisu stanovništva, a gde je u vreme donošenja ove odluke jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi prema statutu jedinice lokalne samouprave on ostaje u službenoj upotrebi.

U jedinicama lokalne samouprave iz stava 3. ovog člana, Statutom opštine može se utvrditi službena upotreba jezika nacionalne manjine za pojedine mesne zajednice ili naselja u kojima pripadnici određene nacionalne manjine žive u većem broju.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 9/2003-204.](#)

Član 9.

Jedinice lokalne samouprave u kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, u okviru opštinske uprave osnovaće službu za prevodilačke poslove. Iz razloga ekonomičnosti i efikasnosti više jedinica lokalne samouprave mogu osnovati zajedničku službu za prevodilačke poslove.

VII Izveštaj o ostvarivanju službene upotrebe jezika i pisma

Član 10.

Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine najmanje jednom godišnje podnosi izveštaj Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine o ostvarivanju prava na službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži i mišljenje nacionalnih saveta nacionalnih manjina čiji jezici i pisma su u službenoj upotrebi na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine.

VIII Nadzor

Član 11.

Nadzor nad primenom i sprovođenjem odredaba ove odluke vrši pokrajinski organ nadležan za praćenje položaja i ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

IX Sredstva za sprovođenje ove odluke

Član 12.

Sredstva potrebna za ostvarivanje prava na službenu upotrebu jezika i pisma obezbeđuju državni organi, organi teritorijalne jedinice i javne službe u kojem se ostvaruju prava i vrše obaveze utvrđene ovom odlukom.

X Kaznene odredbe

Član 13.

Novčanom kaznom od 1.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice iz člana 1. ove

odluke za povredu odredbi člana 4. i 5. ove odluke.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50 do 5.000 dinara.

Član 14.

Novčanom kaznom od 50 do 5.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu iz člana 1. ove odluke za povredu odredbi člana 2. i 3. ove odluke.

X Prelazne i završne odredbe

Član 15.

Organi iz člana 1. ove odluke obezbediće sprovođenje odredaba članova od 2. do 6. te članova 8. i 9. u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 16.

Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine će u roku od tri meseca od stupanja na snagu ove odluke doneti propise za sprovođenje ove odluke u organima Pokrajine, kojim će naročito utvrditi slovne oznake za jezike nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi na pismenima koja su prispela ili nastala u radu pokrajinskih organa, organizacija i službi; utvrđivanje broja i vrste radnih mesta na kojima je potrebno znanje jezika nacionalnih manjina u službenoj upotrebi; vrste obrazaca i javnih isprava koje će se štampati dvojezično, itd., iz nadležnosti Pokrajine.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 9/2003-204.](#)

Član 17.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine".

OSNOVNI TEKST

Na osnovu člana 1. stav 3. i člana 11. Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ("Službeni list SRJ" broj: 11/02), člana 18. i 61. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine ("Službeni glasnik RS" broj: 06/02), član 10. stav 1. tačka 3. i 4. i člana 21. stav 1. tačke 2. Statuta Autonomne Pokrajine Vojvodine ("Službeni list APV" broj: 17/91),

Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine na sednici održanoj 15. maja 2003. godine, donela je

**Odluku o bližem uređivanju pojedinih pitanja
službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih
manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine
Vojvodine**

Odluka je objavljena u "Službenom listu APV", br. 8/2003 od 22.5.2003. godine i [9/2003](#).

I Osnovne odredbe

Član 1.

Ovom odlukom bliže se uređuju pojedina pitanja iz oblasti službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine (u daljem tekstu: Pokrajina) a naročito: način ostvarivanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u radu organa Pokrajine, organa i organizacija jedinica lokalne samouprave, organizacionim jedinicama organa državne uprave, javnih preduzeća, ustanova i službi osnovanih za celu teritoriju Republike Srbije, kao i za područje jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: organi); pravo na upotrebu ličnog imena pripadnika nacionalnih manjina, kao i na izdavanje javnih isprava i drugih isprava koje su od interesa za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana; upotreba jezika u oblasti privrede i usluga, ispisivanje naziva mesta, drugih geografskih naziva, naziva trgova i ulica, naziva organa, organizacija i firmi, objavljivanje javnih poziva, obaveštenja i upozorenja za javnost kao i ispisivanje drugih javnih natpisa; uslovi za uvođenje službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave, podnošenje Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine (u daljem tekstu: Skupština) izveštaja o ostvarivanju prava na službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina kao i druga pitanja.

Ova odluka se ne odnosi na službenu upotrebu jezika nacionalnih manjina pred sudovima, niti se odnosi na vođenje sudskih i upravnih postupaka na jezicima nacionalnih manjina, te odredbama ove odluke se ne menjaju prava pripadnika nacionalnih manjina na upotrebu svog jezika u upravnom sporu, krivičnom, parničnom i drugim sudskim postupcima.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 9/2003-204.](#)

II Službena upotreba jezika i pisama nacionalnih manjina u radu organa

Član 2.

Pripadnik nacionalne manjine može usmeno i pismeno da se obrati organima iz člana 1. ove odluke na svom jeziku i pismu koji su na području tog organa u službenoj upotrebi.

Organi iz člana 1. ove odluke, kao punovažne primaju podneske, isprave i druga dokumenta od strane građana koja su sastavljena na jeziku i pismu nacionalnih manjina koja su na području tog organa u službenoj upotrebi.

Ako za to postoji potreba, podnesci, isprave i druga dokumenta iz stava 2. ovog člana prevode se na srpski jezik o trošku organa i prilažu se spisima.

Na prispela pismena koja su sastavljena na jeziku koji je u službenoj upotrebi pored otiska prijemnog štambilja upisaće se odgovarajuća oznaka, koja označava jezik na kojem je pismeno napisano.

U zaglavlju pismena, koja su nastala u radu organa iz člana 1. ove odluke na nekom od jezika koji su u službenoj upotrebi, stavlja se adekvatna slovna oznaka, koja označava jezik na kojem je pismeno napisano.

Pripadnik nacionalne manjine ima pravo da mu se obezbedi usmeni, odnosno pismeni odgovor na jeziku na kojem se obratio organu.

U slučaju da lice zaposleno u organu, čiji je posao pretežno vezan za rad sa strankama, ne poznaje u

dovoljnoj meri jezik nacionalne manjine, organ će o svom trošku obezbediti prevodioca.

Organi iz člana 1. ove odluke u svom aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, propisaće znanje jezika nacionalne manjine u službenoj upotrebi kao uslov za zapošljavanje kod odgovarajućeg broja izvršilaca na radnim mestima na kojima zaposleni rade sa strankama ili vode upravni postupak.

Prilikom utvrđivanja broja izvršilaca iz stava 6. ovog člana uzima se u obzir nacionalni sastav stanovništva i ukupan broj pripadnika određenih nacionalnih manjina prema poslednjem popisu stanovništva na teritoriji organa.

III Upotreba ličnog imena pripadnika nacionalne manjine i izdavanje javnih isprava

Član 3.

Pripadnik nacionalne manjine ima pravo da svoje lično ime i lično ime svoje dece upiše u matične evidencije u izvornom obliku, na pismu i po pravopisu svog jezika.

Ukoliko je u evidencije iz stava 1. ovog člana lično ime pripadnika nacionalne manjine upisano u izvornom obliku, to lično ime će se na isti način upisati i u javne isprave (lične isprave, izvodi iz matičnih knjiga i sl.), koje mu se izdaju, nezavisno od jezika i pisma obrasca javne isprave. Ovim se ne isključuje ispisivanje ličnog imena i na srpskom jeziku i pismu pored imena u izvornom obliku.

Član 4.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, evidencije propisane od strane nadležnih organa vode se i na jeziku nacionalne manjine.

Svedočanstva o stečenom obrazovanju, kad je nastava izvođena na jeziku nacionalne manjine, druge javne isprave, kao i druge isprave koje su od interesa za ostvarivanje zakonom i drugim propisima utvrđenih prava građana, a koje se izdaju na osnovu evidencija iz stava 1. ovog člana na zahtev pripadnika nacionalne manjine, izdaju se i na njegovom jeziku.

Obrasci javnih isprava, kao i obrasci evidencija za potrebe područja na kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, štampaju se dvojezično, na srpskom i na jeziku svake nacionalne manjine čiji je jezik u službenoj upotrebi.

Zaposleni u organu koji izdaje javnu ispravu dužan je da ukaže pripadniku nacionalne manjine na njegovo pravo da traži da mu se javna isprava izda dvojezično - na srpskom jeziku i na jeziku i pismu nacionalne manjine, na dvojezično odštampanom obrascu.

IV Upotreba jezika u oblasti privrede i usluga

Član 5.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, organi iz člana 1. ove odluke koji pružaju i naplaćuju usluge građanima u oblasti elektroprivrede, prodaje prirodnog gasa, komunalnih usluga, pošte i telegrafa, obezbeđuju korisnicima njihovih usluga i proizvoda obrasce računa, razne potvrde i obaveštenja u vezi njihovih usluga, višejezično na srpskom jeziku i na jeziku (jezicima) nacionalnih manjina u službenoj upotrebi.

V Ispisivanje javnih natpisa i naziva

Član 6.

Na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, nazivi mesta i drugi

geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa iz člana 1. ove odluke, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost, i drugi javni natpisi ispisuju se i na jeziku i pravopisu dotične nacionalne manjine prema njenoj tradiciji.

Nazivi iz stava 1. ovog člana ispisuju se posle teksta na srpskom jeziku ispod ili desno od njega, u istom obliku i istom veličinom slova.

Nazivi nacionalnih saveta, društvenih organizacija, udruženja građana i ustanova pripadnika nacionalnih manjina (nacionalne organizacije), na teritoriji gde je jezik te nacionalne manjine u službenoj upotrebi izuzetno se mogu ispisati i pre teksta na srpskom jeziku.

Nazivi iz stava 1. ovog člana ispisuju se na jeziku i pismu nacionalne manjine u naselju ili mesnoj zajednici i ako je jezik i pismo nacionalne manjine u službenoj upotrebi samo na delu teritorije jedinice lokalne samouprave.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 9/2003-204.](#)

Član 7.

Tradicionalne nazive gradova, opština i naseljenih mesta na jeziku nacionalne manjine utvrđuje i dostavlja radi objavljivanja nacionalni savet određene nacionalne manjine u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ove odluke.

Ukoliko nacionalni savet određene nacionalne manjine ne utvrdi nazive iz prethodnog stava, nazive će utvrditi Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine, u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, organizacijama nacionalnih manjina i stručnjacima za jezik, za istoriju i za geografiju te nacionalne manjine.

Nazivi utvrđeni u skladu sa stavom 2. ili 3. ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine".

VI Uslovi za uvođenje službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave

Član 8.

Područje na kom je u službenoj upotrebi jezik nacionalne manjine utvrđuje se statutom jedinice lokalne samouprave.

Statut jedinice lokalne samouprave utvrdiće službenu upotrebu jezika i pisma nacionalne manjine na celoj teritoriji lokalne samouprave ukoliko procenat pripadnika te nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na njenoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

Kad jezik i pismo nacionalne manjine nije u službenoj upotrebi na celoj teritoriji jedinice lokalne samouprave, jezik i pismo nacionalne manjine će se uvesti u službenu upotrebu u naselju ili mesnoj zajednici na njenoj teritoriji ukoliko u tom naselju ili mesnoj zajednici procenat pripadnika određene nacionalne manjine dostiže 25% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

U jedinicama lokalne samouprave, gde procenat pripadnika određene nacionalne manjine ne dostiže 15% prema poslednjem popisu stanovništva, a gde je u vreme donošenja ove odluke jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi prema statutu jedinice lokalne samouprave on ostaje u službenoj upotrebi.

U jedinicama lokalne samouprave iz stava 3. ovog člana, Statutom opštine može se utvrditi službena upotreba jezika nacionalne manjine za pojedine mesne zajednice ili naselja u kojima pripadnici određene nacionalne manjine žive u većem broju.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 9/2003-204.](#)

Član 9.

Jedinice lokalne samouprave u kojima su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina, u okviru opštinske uprave osnovaće službu za prevodilačke poslove. Iz razloga ekonomičnosti i efikasnosti više jedinica lokalne samouprave mogu osnovati zajedničku službu za prevodilačke poslove.

VII Izveštaj o ostvarivanju službene upotrebe jezika i pisma

Član 10.

Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine najmanje jednom godišnje podnosi izveštaj Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine o ostvarivanju prava na službenu upotrebu jezika i pisma nacionalnih manjina.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži i mišljenje nacionalnih saveta nacionalnih manjina čiji jezici i pisma su u službenoj upotrebi na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine.

VIII Nadzor

Član 11.

Nadzor nad primenom i sprovođenjem odredaba ove odluke vrši pokrajinski organ nadležan za praćenje položaja i ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

IX Sredstva za sprovođenje ove odluke

Član 12.

Sredstva potrebna za ostvarivanje prava na službenu upotrebu jezika i pisma obezbeđuju državni organi, organi teritorijalne jedinice i javne službe u kojem se ostvaruju prava i vrše obaveze utvrđene ovom odlukom.

X Kaznene odredbe

Član 13.

Novčanom kaznom od 1.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice iz člana 1. ove odluke za povredu odredbi člana 4. i 5. ove odluke.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50 do 5.000 dinara.

Član 14.

Novčanom kaznom od 50 do 5.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu iz člana 1. ove odluke za povredu odredbi člana 2. i 3. ove odluke.

X Prelazne i završne odredbe

Član 15.

Organi iz člana 1. ove odluke obezbediće sprovođenje odredaba članova od 2. do 6. te članova 8. i 9. u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 16.

Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine će u roku od tri meseca od stupanja na snagu ove odluke doneti propise za sprovođenje ove odluke u organima Pokrajine, kojim će naročito utvrditi slovne oznake za jezike nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi na pismenima koja su prispela ili nastala u radu pokrajinskih organa, organizacija i službi; utvrđivanje broja i vrste radnih mesta na kojima je potrebno znanje jezika nacionalnih manjina u službenoj upotrebi; vrste obrazaca i javnih isprava koje će se štampati dvojezično, itd., iz nadležnosti Pokrajine.

+ **Vidi:**

Ispravku - 9/2003-204.

Član 17.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine".

Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine

01 Broj: 011-2

Novi Sad, 15. maja 2003. godine

Predsednik

Skupštine AP Vojvodine

Nenad Čanak, s.r.

IZMENE

Ispravka Odluke o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine ("Službeni list APV", br. 8/03)

Ispravka je objavljena u "Službenom listu APV", br. 9/2003 od 26.6.2003. godine.

1. U članu 1. stav 2. iza reči: "sudskih", dodaju se reči: "i upravnih".
2. U članu 6. stav 2. umesto reči: "teskta", treba da stoji reč: "teksta".
3. U članu 8. stav 4. umesto reči: "ona", treba da stoji reč: "on".
4. U članu 16. umesto reči: "kojom", treba da stoji reč: "kojim", a umesto reči: "pismima", treba da

stoji reč: "pismenima".

01 Broj 011-2

Novi Sad, 3. jun 2003.

Sekretar
skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodine

Marija Žekić

Član 5. tačka 8. Pokrajinske skupštinske odluke o sprovođenju Statuta Autonomne Pokrajine Vojvodine

Pokrajinska skupštinska odluka je objavljena u "Službenom listu APV", br. 18/2009 od 14.12.2009. godine.

Član 5.

Odluke koje je Skupština donela u okviru svoje nadležnosti nastavljaju da se primenjuju kao pokrajinske skupštinske odluke i to:

...

8. Odluka o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine ("Službeni list APV", broj 08/03, 09/03) kao Pokrajinska skupštinska odluka o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine;

...

Ustavni sud u sastavu: predsednik dr Bosa Nenadić i sudije dr Olivera Vučić, dr Marija Draškić, Bratislav Đokić, dr Goran Ilić, dr Agneš Kartag-Odri, mr Milan Marković, dr Dragiša Slijepčević, Milan Stanić, dr Dragan Stojanović i Predrag Četković, na osnovu člana 167. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, na sednici održanoj 22. juna 2010. godine, doneo je

Odluku

Odluka je objavljena u "Službenom glasniku RS", br. 69/2010 od 24.9.2010. godine i "Službenom listu APV", br. 17/2010

od 8.10.2010. godine.

1. Utvrđuje se da odredba člana 6. stav 3. Odluke o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine ("Službeni list APV", br. 8/03 i 9/03) nije u saglasnosti sa zakonom.

2. Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje nezakonitosti odredbe člana 6. stav 4. Odluke iz tačke 1.

3. Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti odredaba člana 7. Odluke iz tačke 1.

Obrazloženje

Pred Ustavnim sudom pokrenut je postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 7. Odluke navedene u izreci. Ustavnom sudu takođe je podneta i inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti odredaba člana 6. st. 3. i 4. i člana 7. osporene Odluke. Iz obrazloženja predloga i inicijative proizlazi da se predlogom i inicijativom traži ocena zakonitosti, a ne i ustavnosti osporenih odredaba Odluke.

Predlogom podnetim 10. novembra 2005. godine osporava se odredba člana 7. Odluke, kojom se propisuje da tradicionalne nazive gradova, opština i naseljenih mesta na jeziku nacionalne manjine utvrđuje i dostavlja radi objavljivanja nacionalni savet određene nacionalne manjine. Po oceni predlagača, osporena odredba u suprotnosti je sa odredbom člana 7. stav 3. Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama, kao i sa odredbom člana 18. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti Autonomne pokrajine ("Službeni glasnik RS", broj 6/02). Predlagač smatra da je Odlukom o utvrđivanju mađarskih naziva naseljenih mesta u Vojvodini koju je, saglasno osporenoj odredbi člana 7. stav 1. Odluke, doneo Nacionalni savet mađarske zajednice i prema kojoj tradicionalan naziv opštine Srbobran i naseljeno mesto Srbobran na mađarskom jeziku glasi Szenttamás, što ne predstavlja prevod zvaničnog naziva mesta već "prekrštavanje naziva mesta koje je bilo u upotrebi jedino za vreme vladavine Austro-Ugarske monarhije i za vreme mađarske fašističke okupacije za vreme Drugog svetskog rata". Predlagač "tumačeći" osporenu odredbu Odluke "otvara" i pitanja: da li je Skupština AP Vojvodine imajući u vidu odredbu člana 18. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti Autonomne pokrajine mogla da donese Odluku takve sadržine; da li je na osnovu člana 7. stav 1. osporene Odluke nacionalni savet postao zakonodavni organ i da li to znači da odluka nacionalnog saveta ima veću pravnu snagu u odnosu na statut opštine i da li je Izvršno veće Autonomne pokrajine Vojvodine, kao izvršni organ "uopšte" nadležno da utvrđuje nazive naseljenih mesta, kao i da li saradnja sa jedinicama lokalne samouprave znači da Izvršno veće AP Vojvodine ne može utvrditi nazive naseljenih mesta bez te saglasnosti.

Inicijativom podnetom 11. novembra 2008. godine, osporavaju se odredbe člana 6. st. 3. i 4. i člana 7. Odluke. Po oceni inicijatora, navedene odredbe Odluke nisu u saglasnosti sa odredbom člana 7. stav 1. Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisma. Takođe, po oceni inicijatora i odluke pojedinih saveta nacionalnih manjina donete na osnovu osporene odredbe člana 7. stav 1. Odluke, nesaglasne su sa navedenom odredbom Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama i odredbama člana 18. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti Autonomne pokrajine. U dopuni inicijative od 18. decembra 2008. godine inicijator ukazuje i na odredbe člana 4. stav 2, čl. 7, 8, 10, 16. i 29. Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 49/99), koje, po njegovom mišljenju, "mogu biti od značaja" za ocenu zakonitosti osporenih odredaba Odluke.

Skupština Autonomne pokrajine Vojvodine - Odbor za propise, u zbirnom odgovoru od 22. decembra 2008. godine, navodi: da Autonomna pokrajina Vojvodina ima ustavno i statutarno ovlašćenje da donosi normativne akte u oblasti službene upotrebe jezika i pisama, uz ograničenje da ta regulativa ne može biti u suprotnosti sa zakonskim odredbama koje regulišu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina, kao i da bliže uređuje službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina na svojoj teritoriji. Ispisivanje naziva naseljenih mesta, kao pravo nacionalne manjine, kao i obaveza organa države, teritorijalne autonomije i lokalne samouprave da koriste tako utvrđene nazive nije nastala aktom AP Vojvodine, već Ustavom Republike Srbije i ratifikovanim međunarodnim aktima, kao i većim brojem

zakona. Osporenom Odlukom samo je bliže uređeno kako treba da se ispiše tradicionalni naziv naseljenog mesta na jeziku nacionalne manjine.

Povodom osporene odredbe člana 6. st. 3. i 4. Odluke u odgovoru se navodi da se izuzetkom predviđenim u stavu 3. člana 6. Odluke, prema kome se nazivi nacionalnih organizacija mogu ispisivati na jeziku nacionalne manjine i pre teksta na srpskom jeziku, ali ne i iznad teksta na srpskom jeziku, ne narušava primat srpskog jezika kao principa, jer se dozvoljava samo promena redosleda jezika, a isključuje ispisivanje jezika nacionalnih manjina iznad teksta na srpskom jeziku. Takođe, u odgovoru se navodi da princip o primatu srpskog jezika u nazivima naseljenih mesta nije narušen kada se pismo nacionalne manjine u nazivima svih naseljenih mesta jedne opštine koristi i kada jezik te nacionalne manjine nije u službenoj upotrebi u svim mesnim zajednicama te opštine. U odgovoru se dalje navodi da Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 129/07) iako ne reguliše upotrebu jezika nacionalnih manjina i nazive naseljenih mesta na jezicima i pismima nacionalnih manjina, daje mogućnost upotrebe naziva naseljenih mesta, opština i gradova i na jezicima nacionalnih manjina, tako što u članu 29. Zakona ovlašćuje i obavezuje Vladu da propiše označavanje naziva naseljenih mesta, što je Vlada Uredbom o utvrđivanju kućnih brojeva, označavanju zgrada brojevima i označavanju naziva naseljenih mesta, ulica i trgova ("Službeni glasnik RS", br. 110/03, 137/04 i 58/06) i uredila, tako što je u članu 20. stav 3. propisala da "ako se naziv naseljenog mesta označava višejezično, onda je tabla iz stava 2. ovog člana 65 x 60 cm".

Povodom osporenih odredaba člana 7. Odluke u odgovoru se navodi da bi primenom Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama naziv mesta Srbobran, prema pravopisu mađarskog jezika trebalo ispisati kao Szrbobran, što bi upravo predstavljalo zamenu naziva, jer u mađarskom jeziku ne postoji imenica Szrbobran, ali je tokom vekova nastala imenica Szenttamás, koja se na srpskom jeziku izgovara kao Sentomaš i ne može se zamenjivati nepoznatom imenicom u mađarskom jeziku Szrbobran. Takođe, ispisivanje naziva naseljenog mesta prema mađarskom pravopisu isključuje mogućnost da se naziv Sentomaš istakne na ćirilčkom pismu već isključivo na latinici, što predviđa i član 5. tačka 5. Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Srbije i Crne Gore i Republike Mađarske o zaštiti prava mađarske nacionalne manjine koja živi u Srbiji i Crnoj Gori ("Službeni glasnik SCG - Međunarodni ugovori", broj 14/04), koji ima primat kao akt međunarodnog prava. Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina izričito nalaže da se nazivi naseljenih mesta i drugih toponima ispisuju i na jeziku nacionalne manjine prema njenoj tradiciji i pismu, što znači da tradicija i pismo mađarske nacionalne manjine u konkretnom slučaju nalaže utvrđivanje naziva mesta Srbobran na autentičnom mađarskom jeziku kao Szenttamás, a isključuje mogućnost da se srpski naziv Srbobran upiše latinicom kao Szrbobran.

U odgovoru se dalje navodi da je neposredan osnov za donošenje osporene Odluke sadržan u članu 18. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine ("Službeni glasnik RS", broj 6/02), prema kome autonomna pokrajina bliže određuje upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina i da je opredeljenje da tradicionalne nazive naseljenih mesta utvrde nacionalni saveti nacionalnih manjina u skladu sa funkcijom nacionalnih saveta, koji se staraju i o negovanju i zaštiti kulture i jezika nacionalne manjine. Takođe, neposredan osnov za donošenje Odluke sadržan je i u odredbi člana 10. tač. 3. i 4. Statuta AP Vojvodine ("Službeni list AP Vojvodine", broj 17/91), po kome Autonomna pokrajina Vojvodina, u skladu sa Ustavom i zakonom, uređuje pojedina pitanja službene upotrebe jezika i pisama narodnosti i obezbeđuje paralelno sa srpskim jezikom i službenu upotrebu maternjeg jezika. Na kraju, u odgovoru se ističe: da Skupština Autonomne pokrajine Vojvodine donošenjem osporene Odluke nije prekoračila svoje nadležnosti niti je sadržinom Odluke povredila ma koji zakonski propis; da utvrđivanjem tradicionalnih naziva naseljenih mesta na jeziku mađarske nacionalne manjine, nacionalni savet nije preuzeo prerogative zakonodavnog organa, niti normativna ovlašćenja Skupštine AP Vojvodine; da utvrđivanje tradicionalnih naziva naseljenih mesta na maternjem jeziku mađarske nacionalne manjine predstavlja pitanje struke, nauke i kulture jezika, što saglasno Zakonu o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina predstavlja nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina; da propisivanjem u članu 7. stav 2. Odluke da će Izvršno veće Vojvodine u saradnji sa kompetentnim institucijama utvrditi tradicionalne nazive naseljenih mesta ako to ne utvrde nacionalni saveti nacionalnih manjina, predstavlja samo način razrešenja nekog pitanja, ukoliko to pitanje ne razreše druge nadležne institucije. Iz svih navedenih razloga, donosilac osporenog akta predlaže da Ustavni sud donese rešenje o neprihvatanju inicijative.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporenu Odluku o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine ("Službeni list APV", br. 8/03 i 9/03) donela Skupština Autonomne pokrajine Vojvodine 15. maja 2003. godine, s pozivom na član 1. stav 3. i član 11. Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ("Službeni list SRJ", broj 11/02), čl. 18. i 61. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine ("Službeni glasnik RS", broj 6/02), član 10. stav 1. tačka 3. i 4. i član 21. stav 1. tačka 2. Statuta Autonomne pokrajine Vojvodina ("Službeni list APV", broj 17/91). Odlukom se bliže uređuju pojedina pitanja iz oblasti službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, a naročito upotreba jezika u oblasti privrede i usluga, ispisivanja naziva mesta, drugih geografskih naziva, naziva trgova i ulica, naziva organa, organizacija i firmi, obavljanja javnih poziva, obaveštenja i upozorenja za javnost, kao i ispisivanja drugih javnih natpisa (član 1. stav 1). Osporene odredbe čl. 6. i 7. Odluke sistematizovane su u poglavlju "V - Ispisivanje javnih natpisa i naziva". Odredbama člana 6. Odluke, čiji su st. 3. i 4. osporeni, propisano je: da se na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa iz člana 1. ove odluke, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost i drugi javni natpisi ispisuju i na jeziku i pravopisu dotične nacionalne manjine prema njenoj tradiciji (stav 1); da se nazivi iz stava 1. ovog člana ispisuju posle teksta na srpskom jeziku, ispod ili desno od njega, u istom obliku i istom veličinom slova (stav 2); da se nazivi nacionalnih saveta, društvenih organizacija, udruženja građana i ustanova pripadnika nacionalnih manjina (nacionalne organizacije), na teritoriji gde je jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi izuzetno mogu ispisati i pre teksta na srpskom jeziku (osporeni stav 3); da se nazivi iz stava 1. ovog člana ispisuju na jeziku i pismu nacionalne manjine u naselju ili mesnoj zajednici i ako je jezik i pismo nacionalne manjine u službenoj upotrebi samo na delu teritorije jedinice lokalne samouprave (osporeni stav 4). Prema osporenom članu 7. Odluke, tradicionalne nazive gradova, opština i naseljenih mesta na jeziku nacionalne manjine utvrđuje i dostavlja radi objavljivanja nacionalni savet određene nacionalne manjine u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ove odluke (stav 1); da ukoliko nacionalni savet određene nacionalne manjine ne utvrdi nazive iz prethodnog stava, nazive će utvrditi Izvršno veće Autonomne pokrajine Vojvodine, u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, organizacijama nacionalnih manjina i stručnjacima za jezik, za istoriju i za geografiju te nacionalne manjine (stav 2); da se nazivi usklađeni sa st. 1. i 2. ovog člana objavljuju u "Službenom listu Autonomne pokrajine Vojvodine" (stav 3).

Osporena Odluka je i dalje na snazi.

Predlogom i inicijativom tražena je ocena zakonitosti odredaba člana 6. st. 3. i 4. i člana 7. Odluke u odnosu na Zakon o službenoj upotrebi jezika i pisama ("Službeni glasnik RS", br. 45/91, 53/93, 67/93 i 48/94), Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 47/91, 79/92, 82/92, 47/94 i 49/99) i Zakon o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine ("Službeni glasnik RS", broj 6/02). Odluka o utvrđivanju mađarskih naziva naseljenih mesta u Vojvodini ("Službeni list AP Vojvodine", broj 12/03), koja se u predlogu i inicijativi navodi, ne osporava se zbog njene nezakonitosti, već se na nju ukazuje kao na posledicu primene osporenih odredaba člana 7. Odluke.

U toku postupka pred Ustavnim sudom, Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije prestao je da važi 2007. godine, na osnovu odredbe člana 30. važećeg Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 129/07). Takođe, danom početka primene Zakona o utvrđivanju nadležnosti Autonomne pokrajine Vojvodine ("Službeni glasnik RS", broj 99/09) prestao je da važi i Zakon o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine. U toku postupka pred Ustavnim sudom stupio je na snagu, 15. maja 2010. godine, Zakon o izmenama i dopunama Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama ("Službeni glasnik RS", broj 30/10) u kome su izvršene izmene pojedinih odredaba Zakona, a koje se tiču prava pripadnika nacionalnih manjina.

Odredbom člana 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

Ustavom Republike Srbije utvrđeno je: da su opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava i potvrđeni međunarodni ugovori sastavni deo pravnog poretka Republike Srbije i neposredno se primenjuju, da potvrđeni međunarodni ugovori moraju biti u skladu s Ustavom (član 16. stav 2); da se

Ustavom jamče, i kao takva, neposredno primenjuju ljudska i manjinska prava zajemčena opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima i zakonima, da se zakonom može propisati način ostvarivanja ovih prava samo ako je to Ustavom izričito predviđeno ili ako je to neophodno za ostvarenje pojedinačnog prava, zbog njegovo prirode, pri čemu zakon ni u kom slučaju ne sme da utiče na suštinu zajemčenog prava, te da se odredbe o ljudskim i manjinskim pravima tumače u korist unapređenja vrednosti demokratskog društva, saglasno važećim međunarodnim standardima ljudskih i manjinskih prava, kao i praksi međunarodnih institucija koje nadziru njihovo sprovođenje (član 18. st. 2. i 3); da jemstva neotuđivih ljudskih i manjinskih prava u Ustavu služe očuvanju ljudskog dostojanstva i ostvarenju pune slobode i jednakosti svakog pojedinca u pravednom, otvorenom i demokratskom društvu zasnovanom na načelu vladavine prava (član 19); da putem kolektivnih prava pripadnici nacionalnih manjina, neposredno ili preko svojih predstavnika, učestvuju u odlučivanju ili sami odlučuju o pojedinim pitanjima vezanim za svoju kulturu, obrazovanje, obaveštavanje i službenu upotrebu jezika i pisma, u skladu sa zakonom, da radi ostvarenja prava na samoupravu u kulturi, obrazovanju, obaveštavanju i službenoj upotrebi jezika i pisma, pripadnici nacionalnih manjina mogu izabrati svoje nacionalne savete, u skladu sa zakonom (član 75. st. 2. i 3); da pripadnici nacionalnih manjina, pored ostalog, imaju pravo da u sredinama gde čine značajnu populaciju, tradicionalni lokalni nazivi, imena ulica, naselja i topografske oznake budu ispisane i na njihovom jeziku. da se u skladu sa Ustavom, na osnovu zakona, pokrajinskim propisima mogu ustanoviti dodatna prava pripadnika nacionalnih manjina (član 79. st. 1. i 2); da zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji ne smeju biti u suprotnosti sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava (član 194. stav 5).

Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama ("Službeni glasnik RS", br. 45/91, 53/93, 67/93 i 48/94) uređen je način upotrebe jezika i pisama narodnosti kao službenih jezika na područjima gde žive narodnosti. Prema članu 1. stav 3. Zakona, na područjima Republike Srbije na kojima žive pripadnici narodnosti u službenoj upotrebi su, istovremeno sa srpskim jezikom i jezici i pisma narodnosti, na način utvrđen ovim zakonom. Prema članu 3. stav 2. Zakona, službenom upotrebom jezika i pisama u smislu tog zakona smatra se upotreba jezika i pisama, pored ostalog, i pri ispisivanju naziva mesta i drugih geografskih naziva. Prema članu 7. Zakona, u službenoj upotrebi tekst na jezicima i pismima narodnosti ispisuje se posle teksta na srpskom jeziku ispod ili desno od njega istim oblikom i veličinom slova (stav 1); da ako je više jezika na narodnosti u službenoj upotrebi tekst na tim jezicima ispisuje se posle srpskog jezika, po azbučnom redu (stav 2); da se geografski nazivi i vlastita imena sadržana u javnim natpisima, ne mogu zamenjivati drugim nazivima, odnosno imenima, a ispisuju se na jeziku narodnosti u skladu sa pravopisom tog jezika (stav 3). Prema članu 11. stav 1. Zakona, opštine u kojima žive pripadnici narodnosti utvrđuju kad su i jezici narodnosti u službenoj upotrebi na njihovoj teritoriji. Članom 19. Zakona utvrđeno je da se na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici narodnosti, nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa i organizacija, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost i drugi javni natpisi ispisuju i na jezicima narodnosti.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama ("Službeni glasnik RS", broj 30/10), koji je stupio na snagu u toku postupka pred Ustavnim sudom (15. maja 2010. godine), član 1. stav 1. Zakona izmenjen je tako da glasi: "U Republici Srbiji u službenoj upotrebi je srpski jezik (član 1). Član 7. stav 3. i čl. 8. i 9. brisani su članom 2. i 3. Zakona, dok je član 11. izmenjen članom 4. Zakona tako da, pored ostalog st. 1, 2. i 4. glase: da na teritoriji jedinice lokalne samouprave gde tradicionalno žive pripadnici nacionalnih manjina, njihov jezik i pismo može biti u ravnopravnoj službenoj upotrebi (stav 1); da će jedinica lokalne samouprave obavezno svojim statutom uvesti u ravnopravnu službenu upotrebu jezik i pismo nacionalne manjine ukoliko procenat pripadnika te nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na njenoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva (stav 2); da se na teritorijama iz stava 2. ovog člana imena organa koji vrše javna ovlašćenja, nazivi jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisuju i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njenoj tradiciji i pravopisu (stav 4). U tekstu Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama, reč "narodnost" zamenjena je rečima: "nacionalna manjina" u odgovarajućem padežu (član 6).

Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 129/07) određuje

se teritorija jedinica lokalne samouprave i uređuju druga pitanja od značaja za teritorijalnu organizaciju Republike Srbije (član 1), i to tako što, prema ovom zakonu, teritoriju opštine, grada i grada Beograda čine naseljena mesta, odnosno područja katastarskih opština koja ulaze u sastav ovih jedinica lokalne samouprave (član 3. stav 1). Odredbom člana 16. Zakona utvrđene su opštine u Republici Srbiji i uređeni njihovi nazivi i sedište, nazivi naseljenih mesta i nazivi katastarskih opština na srpskom jeziku. Prema odredbi člana 29. ovog zakona, Vlada će propisati označavanje naseljenog mesta, ulica, trgova i zgrada, kao i vođenje registra kućnih brojeva, ulica i trgova, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zakon o utvrđivanju nadležnosti Autonomne pokrajine Vojvodine ("Službeni glasnik RS", broj 99/09), koji je stupio na snagu u toku postupka pred Ustavnim sudom, u odredbi člana 76. propisuje da Autonomna pokrajina Vojvodina, preko svojih organa, bliže uređuje službenu upotrebu jezika i pisma nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodina, u skladu sa zakonom i da preko svojih organa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje službena upotreba jezika i pisama vrši inspekcijski nadzor, te da se ovaj posao vrši kao poveren.

U postupku ocene zakonitosti osporenih odredaba člana 6. st. 3. i 4. i člana 7. osporene Odluke Ustavni sud je imao u vidu i sledeće:

Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ("Službeni list SRJ", br. 11/02 i 57/03), koji se po prestanku Savezne Republike Jugoslavije primenjuje kao zakon Republike Srbije, propisano je, između ostalog, da se tim zakonom reguliše način ostvarivanja individualnih i kolektivnih prava koja su Ustavom Savezne Republike Jugoslavije ili međunarodnim ugovorima garantovana pripadnicima nacionalnih manjina, a da se republičkim i pokrajinskim propisima, u skladu sa Ustavom i zakonom, mogu bliže urediti pitanja regulisana tim zakonom (član 1. st. 1. i 3); da na teritoriji jedinice lokalne samouprave gde tradicionalno žive pripadnici nacionalnih manjina, njihov jezik i pismo može biti u ravnopravnoj službenoj upotrebi, da će jedinica lokalne samouprave obavezno uvesti u ravnopravnu službenu upotrebu jezik i pismo nacionalne manjine ukoliko procenat te nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na njenoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva, da će u jedinici lokalne samouprave gde je u trenutku donošenja ovog zakona jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, isti ostati u službenoj upotrebi, te da se na teritorijama iz stava 2. ovog člana, imena organa koji vrše javna ovlašćenja, nazivi jedinica lokalne samouprave, nazivi naseljenih mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisuju i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njenoj tradiciji i pravopisu (član 11. st. 1. do 3. i stav 5).

Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ("Službeni glasnik RS", broj 72/09), koji je stupio na snagu 11. septembra 2009. godine, uređuju se nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisama, postupak izbora nacionalnih saveta, njihovo finansiranje i druge pitanja od značaja za rad nacionalnih saveta (član 1). Ovim zakonom predviđeno je da radi ostvarivanja prava na samoupravu u kulturi, obrazovanju, obaveštavanju i službenoj upotrebi jezika i pisama, pripadnici nacionalnih manjina u Republici Srbiji mogu da izaberu svoje nacionalne savete i da nacionalni savet predstavlja nacionalnu manjinu u oblasti obrazovanja, kulture, obaveštavanja na jeziku nacionalne manjine i službene upotrebe jezika i pisama, učestvuje u procesu odlučivanja ili odlučuje o pitanjima iz tih oblasti i osniva ustanove, privredna društva i druge organizacije iz ovih oblasti (član 2). Prema odredbama člana 22. Zakona, nacionalni savet, pored ostalog: utvrđuje tradicionalne nazive jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta i drugih geografskih naziva na jeziku nacionalne manjine, ako je na području jedinice lokalne samouprave ili naseljenog mesta jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, pri čemu nazivi koje je utvrdio nacionalni savet postaju nazivi u službenoj upotrebi pored naziva na srpskom jeziku i objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije", a u slučaju nacionalnih saveta čije je sedište na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine u "Službenom listu Autonomne pokrajine Vojvodine" [tačka 1]) i predlaže nadležnom organu isticanje naziva jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta i drugih geografskih naziva na jeziku nacionalne manjine [tačka 1]). Nadzor nad zakonitošću rada i akata nacionalnih saveta, u skladu sa Ustavom i zakonom, vrši Ministarstvo (član 120. stav 1). Prema odredbi člana 135. Zakona, koja je sistematizovana u poglavlju "X - Prelazne i završne odredbe", ako nacionalni savet ne utvrdi tradicionalne nazive iz člana 22. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, tradicionalne nazive će utvrditi Vlada, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, ako nacionalni

savet ima sedište na teritoriji autonomne pokrajine, u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, organizacijama nacionalnih manjina i stručnjacima za jezik, istoriju i geografiju te nacionalne manjine (stav 1); odredba iz stava 1. ovog člana se ne odnosi na nacionalne savete koji su tradicionalne nazive iz člana 22. ovog zakona utvrdili i objavili pre stupanja na snagu ovog zakona.

Ustavni sud je utvrdio da Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije, u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti osporenih odredaba člana 6. st. 3. i 4. i člana 7. Odluke, ne uređuje upotrebu jezika i pisma nacionalnih manjina i nazive naseljenih mesta na jezicima i pismima nacionalnih manjina, već uređuje teritorijalnu organizaciju Republike Srbije, a da je Vlada Republike Srbije, saglasno članu 29. Zakona, ovlašćena da propiše označavanje naziva naseljenog mesta.

Ustavni sud je, ocenjujući osporene odredbe Odluke utvrdio da je Skupština Autonomne pokrajine Vojvodine, Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, bila ovlašćena da svojom odlukom bliže uredi pitanja koja su regulisana tim zakonom, pa tako i da osporenom Odlukom bliže uredi pojedina pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na svojoj teritoriji. Takvo ovlašćenje sadržano je i u Zakonu o utvrđivanju nadležnosti Autonomne pokrajine Vojvodine, prema kome Autonomna pokrajina Vojvodina preko svojih organa, u skladu sa zakonom, bliže uređuje službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine.

Međutim, propisivanjem u osporenoj odredbi člana 6. stav 3. Odluke da se nazivi nacionalnih saveta, društvenih organizacija, udruženja građana i ustanova pripadnika nacionalnih manjina (nacionalne organizacije), na teritoriji gde je jezik te nacionalne manjine u službenoj upotrebi, izuzetno mogu ispisivati i pre teksta na srpskom jeziku, po oceni Suda, aktom sa podzakonskom snagom se vrši promena zakonom utvrđenog jezičkog redosleda ispisivanja naziva nacionalnih organizacija na teritoriji gde je jezik te nacionalne manjine u službenoj upotrebi, tako što se omogućava ispisivanje teksta na jeziku odnosno nacionalne manjine pre teksta na srpskom jeziku.

S obzirom na to da Zakon o službenoj upotrebi jezika i pisama u odredbi člana 7. izričito propisuje da se u službenoj upotrebi tekst na jezicima i pismima nacionalnih manjina ispisuje posle teksta na srpskom jeziku, ispod ili desno od njega, istim oblikom i veličinom slova, a ako je više jezika nacionalnih manjina u službenoj upotrebi, tekst na tim jezicima ispisuje se posle srpskog jezika po azbučnom redu, te da Zakon ne predviđa izuzetke u redosledu ispisivanja teksta na jezicima i pismima nacionalnih manjina na teritoriji gde je jezik te nacionalne manjine u službenoj upotrebi, Ustavni sud je ocenio da osporena odredba člana 6. stav 3. Odluke nije u saglasnosti sa odredbom člana 7. Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama. Ustavni sud je pri tome posebno imao u vidu i činjenicu da predmet izmena i dopuna Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama od 15. maja 2010. godine nisu bile odredbe člana 7. st. 1. i 2. Zakona.

Budući da je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i da prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, stekli su se uslovi iz člana 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, da Sud odluči bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Povodom osporenog stava 4. člana 6. Odluke, prema kome se nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa iz člana 1. ove odluke, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost i drugi javni natpisi ispisuju na jeziku nacionalne manjine u naselju ili mesnoj zajednici i ako je jezik i pismo nacionalne manjine u službenoj upotrebi samo na delu teritorije jedinice lokalne samouprave, Ustavni sud je našao da ova odredba nije nesaglasna članu 7. Zakona, s obzirom na to da se navedenom odredbom Odluke omogućava i nacionalnim manjinama čiji su jezik i pismo u službenoj upotrebi samo na delu teritorije jedinice lokalne samouprave, da se javni natpisi i nazivi u tom naselju ili konkretnoj mesnoj zajednici ispisuju i na njihovom jeziku. Pri tome, Ustavni sud je imao u vidu i odredbe člana 8. st. 3. i 5. Odluke prema kojima je u situaciji kad jezik i pismo nacionalne manjine nije u službenoj upotrebi na celoj teritoriji jedinica lokalne samouprave, jezik i pismo nacionalne manjine će se uvesti u službenu upotrebu u naselju ili mesnoj zajednici na njenoj teritoriji, ukoliko u tom naselju ili mesnoj zajednici procenat pripadnika određene nacionalne manjine dostiže 25% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva i po kojima se u tim jedinicama statutom opštine može utvrditi službena upotreba jezika nacionalnih manjina za pojedine mesne zajednice ili naselja u kojima pripadnici određene nacionalne manjine žive u većem broju.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud nije našao osnov za pokretanje postupka povodom inicijative za ocenu zakonitosti osporene odredbe člana 6. stav 4. Odluke, te je, saglasno članu 53. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu, odlučio da ne prihvati inicijativu u ovom delu.

Povodom osporenih odredaba člana 7. Odluke, Ustavni sud je konstatovao da je tokom postupka pred Ustavnim sudom donet Zakon o izmenama i dopunama Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama ("Službeni glasnik RS", broj 30/10), čijim je stupanjem na snagu prestala da važi odredba zakona u odnosu na koju je tražena ocena njene zakonitosti (član 7. stav 3). Naime, izmenama i dopunama Zakona iz 2010. godine navedena zakonska odredba je brisana, s obzirom na to da je Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina predviđeno da utvrđivanje tradicionalnih naziva naseljenih mesta na jeziku i pismu nacionalne manjine utvrđuju nacionalni saveti određene nacionalne manjine.

Imajući u vidu da je odredba Zakona u odnosu na koju je tražena ocena zakonitosti osporene odredbe Odluke prestala da važi, Ustavni sud je utvrdio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka po podnetom predlogu i inicijativi, te je, saglasno odredbama člana 57. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu, postupak u tom delu obustavio.

Na osnovu izloženog i odredaba člana 45. tačka 1) i člana 46. tač. 5) i 7) Zakona o Ustavnom sudu, kao i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Sud je odlučio kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 6. stav 3. Odluke navedene u izreci, prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

IU broj 394/2005

Predsednik,
Ustavnog suda,
dr **Bosa Nenadić**, s.r.